

nistrative retningslinier for politiets behandling af sager mod unge lovovertrædere, herunder om tilbageholdelse og afhøring af børn.

Ifølge Rigsadvokatens meddelelse forudsætter tilbageholdelse af børn under den kriminelle lavalder, at de almindelige anholdelsesbetingelser efter retsplejelovens kapitel 69 er til stede, og at hensynet til sagens opklaring og barnets tarv gør tilbageholdelsen nødvendig. Endvidere skal tilbageholdelsen bringes til ophør snarest muligt og må ikke udstrækkes ud over, hvad der er strengt nødvendigt af hensyn til efterforskningen og for at sikre, at barnet overgives til rette vedkommende.

Det fremgår endvidere af Rigsadvokatens meddelelse, at tilbageholdelse skal ske så skånsomt som muligt, og at anbringelse ikke må ske i arresthus. Anbringelse i venterum eller detentionslokale må kun ske, når det er nødvendigt af sikkerhedsmæssige grunde, eller når det undtagelsesvis er påkrævet af hensyn til efterforskningen, og anden anbringelse ikke er mulig. Håndjern og lignende magtmidler bør ikke benyttes. Tilbageholdes barnet, eller skal barnet afhøres, tilkaldes en repræsentant for de sociale myndigheder, og barnets forældre underrettes, medmindre efterforskningen nødvendiggør en udsættelse af underretningen.

Der henvises nærmere til betænkningens side 27-29 og Rigsadvokatens meddelelse nr. 5/2003.

2.2.2. Strafferetsplejeudvalgets forslag

2.2.2.1. Som det fremgår ovenfor, jf. pkt. 2.1.2, er det Strafferetsplejeudvalgets opfattelse, at der bør tilvejebringes et klart hjemmelsgrundlag i retsplejeloven for de straffeprocessuelle indgreb, der bør kunne gennemføres over for børn under den kriminelle lavalder. Udvalget finder, at der bør gives udtømmende regler om anvendelse af straffeprocessuelle tvangsindgreb over for børn under 15 år.

Udvalget anfører, at det er åbenbart, at der kan være behov for at kunne tilbageholde børn, der mistænkes for en forbrydelse, selv om den pågældende er under den kriminelle lavalder. På baggrund af udvalgets overvejelser om behovet for et klart og tydeligt hjemmelsgrundlag for anvendelsen af straffeprocessuelle indgreb over for børn finder udvalget, at der bør ind sættes en udtrykkelig bestemmelse i retsplejeloven om politiets adgang til at tilbageholde børn under den kriminelle lavalder. Udvalget foreslår i den forbindelse, at der i forhold til børn under 15 år anvendes terminologien "tilbageholdelse" i stedet for "anholdelse", idet de almindelige regler om anholdelse på flere punkter foreslås udformet mere restriktivt, når det drejer sig om børn under den kriminelle lavalder.

Udvalget foreslår, at politiet kan tilbageholde en mistænkt person under 15 år, hvis de almindelige anholdelsesbetingelser i retsplejelovens § 755, stk. 1, er opfyldt, og tilbageholdelsens øjemed ikke kan opnås ved anvendelse af mindre indgribende foranstaltninger. Det er herved udvalgets opfattelse, at det bør være en betingelse for at tilbageholde et barn – ligesom for anholdelse af en person over den kriminelle lavalder – at barnet med rimelig grund mistænkes for et strafbart forhold, der er undergivet offentlig påtale, og at tilbageholdelse må anses for påkrævet for at hindre yderligere strafbart forhold, for at sikre barnets foreløbige tilstedeværelse eller for at hindre barnets samkvem med andre. Som følge af tilbageholdelsens karakter af frihedsberøvelse finder udvalget, at det i den foreslåede bestemmelse særligt bør fremhæves, at tilbageholdelsens øjemed ikke må kunne opnås ved anvendelse af mindre indgribende foranstaltninger.

Udvalget foreslår endvidere, at det i den særlige bestemmelse om tilbageholdelse af børn under 15 år præciseres, at retsplejelovens øvrige gældende regler om anholdelse finder tilsvarende anvendelse. Det drejer sig blandt andet om reglerne om civil anholdelse (§ 755, stk. 2), politiets anholdelsesbeføjelser under opløb (§ 755, stk. 3), kravet om indgrebets proportionalitet (§ 755, stk. 4) samt kravet om skånsomhed (§ 758, stk. 1, 1. pkt.). Tilsvarende bør reglen om, at en person, der er anholdt, ikke er undergivet andre indskrænkninger i sin frihed, end anholdelsens øjemed og ordenshensyn nødvendiggør (§ 748, stk. 1, 4. pkt.), reglen om politiets adgang til at foretage legemsindgreb for at finde genstande, som kan benyttes til vold eller undvigelse mv. (§ 758, stk. 1, 2. og 3. pkt.) samt adgangen til at foretage ransagning af hus, andre lokaliteter eller genstande for at eftersøge en mistænkt (§ 759) finde anvendelse i forbindelse med tilbageholdelse af børn under 15 år.

Endvidere foreslår udvalget, at det tilbageholdte barn snarest muligt skal gøres bekendt med mistanken og tidspunktet for tilbageholdelsen. Udvalget har herved lagt vægt på, at en anholdt person over den kriminelle lavalder efter retsplejelovens § 758, stk. 2, skal gøres bekendt med anholdelsestidspunktet og sigtelsen, og at der bør gælde tilsvarende rettigheder for børn under den kriminelle lavalder, selv om der antagelig ikke kan rejses formel sigtelse mod et barn under 15 år.

2.2.2.2. Det er Strafferetsplejeudvalgets opfattelse, at anbringelsen af mistænkte børn, der tilbageholdes, bør reguleres udtrykkeligt i retsplejeloven. Udvalget foreslår således, at der ind sættes en generel regel i retsplejeloven om, at anbringelse af tilbageholdte